

URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W GDAŃSKU

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30
TEL. (0-58) 346-29-32, TEL/FAX (0-58) 346-29-33, TEL. CENTRALA (0-58) 301-50-21
E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

Gdańsk, 16 marca 2000r.

RGD.5003-93/99/00/AW

DECYZJA NR RGD.9/2000

Na podstawie art. 104 K.p.a. i art. 8 ust. 1, w związku z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz. 547), odmawia się uwzględnienia żądania „SINUS” Spółka z o.o. w Pruszczu Gdańskim w przedmiocie stwierdzenia stosowania przez „ENERGE” Gdańską Kompanię Energetyczną S.A. w Gdańsku praktyki monopolistycznej polegającej na narzucaniu uciążliwych warunków umowy, przynoszących przedsiębiorcy narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści, w zakresie objętym wnioskiem o wszczęcie postępowania administracyjnego.

UZASADNIENIE

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęła skarga firmy „SINUS” Sp. z o.o. w Pruszczu Gdańskim (zwanej dalej SINUS), w której zarzucono „ENERDZE” – Gdańskiej Kompanii Energetycznej S.A. (zwanej dalej ENERGA), stosowanie praktyk monopolistycznych polegających m.in. na „*niedotrzymaniu warunków umowy zawartej pomiędzy firmą SINUS, a Zakładem Energetycznym Gdańsk z dnia 01.01.1993r. o numerze 5065/B22, to jest: naliczaniem mocy umownej innej niż moc zamówiona przez firmę SINUS, zgodnie z warunkami w/w umowy i naszym pismem z dnia 28.06.1995r.*”

Ponadto skarżąca firma wskazała na inne, naruszające zasady konkurencji, działania dostawcy energii odnośnie: „*niewwzględnienia [...] roszczeń dotyczących błę-*

dnego naliczania mocy maksymalnej poprzez wadliwy licznik”, jak również odmowy zawarcia nowej umowy na dostawę energii, skutkiem czego „[...] firma SINUS jest zmuszona płacić zawyżone i niczym nieuzasadnione rachunki.”

Na poparcie swoich zarzutów spółka SINUS podniosła następujące okoliczności.

- Pismem z dnia 28 czerwca 1995 r., skierowanym do ENERGI, wystąpiła o zmianę, określonej w umowie z 1993r., wielkości mocy umownej i zmniejszenie jej wysokości w okresie: lipiec-wrzesień 1995r. do poziomu 39kW (w pozostałych miesiącach miała obowiązywać moc 120kW).
- W powołanym wyżej piśmie skarżąca dokonała zmiany mocy umownej na 1996 rok zamawiając ją na poszczególne okresy w następujących wysokościach: od stycznia do kwietnia i od października do grudnia – 120kW, od maja do września – 39 kW.
- ENERGA, począwszy od 1997r., jako podstawę wzajemnych rozliczeń, przyjmowała moc 120kW. Po interwencji odbiorcy, dostawca energii przychylił się do wysuniętego przez SINUS żądania skorygowania mocy umownych za lata poprzednie, w ten jednak sposób, że zaproponował przyjęcie w latach 1997-1999 mocy wynikającej wprost z § 2 umowy, tj. ustalonej na poziomie 100kW, ale odmówił uwzględnienia okresowych zmian jej wysokości, tak jak to miało miejsce w latach 1995 i 1996. Zaproponowane rozwiązanie nie satysfakcjonowało skarżącej Spółki.

Ponadto do skargi dołączono m.in. kopię ekspertyzy Obwodowego Urzędu Miar w Gdańsku, stwierdzającą wadliwe działanie licznika.

ENERGA, ustosunkowując się do postawionych jej zarzutów wskazała, pismem z dnia 27 września 1999 roku, iż zadeklarowana przez SINUS w piśmie z dnia 28 czerwca 1995r. zmiana mocy umownej dotyczyła jedynie i wyłącznie lat 1995-1996. Ze względu na brak pisemnej deklaracji zmiany mocy umownej na lata 1997-1999 w okresie tym powinna więc obowiązywać moc umowna w wysokości 100kW, tj. moc wynikająca z umowy o dostarczanie energii elektrycznej z dnia 1 stycznia 1993r. Skarżona podniosła ponadto, że *„[...] moc umowna w 1996r. – i do 1999r. włącznie – omyłkowo została przyjęta w wysokości 120kW”* i wskutek obustronnych ustaleń *„zostanie dokonana korekta mocy za poprzednie lata zgodnie z pismem i umową”*. W swoim piśmie ENERGA wskazała również, iż w dniu 19 kwietnia 1999r. wystawiła fakturę korygującą za okres trwania wadliwego działania licznika, tj. od października 1998r. do stycznia

1999r. Korektę mocy obrachunkowej wykonano na podstawie kontroli układu pomiarowego dokonanego przez służby technicznej obsługi klientów z Zakładu Tczew, które stwierdziły nieprawidłowe działanie wskaźnika mocy maksymalnej. Do wyliczeń przyjęto moc obrachunkową na poziomie 80kW, która to wielkość odpowiada średniej mocy pobranej za okres dziewięciu miesięcy 1998 roku.

Odpowiedź ENERGI Urząd przesłał stronie skarżącej informując ją jednocześnie o przysługujących jej prawach wynikających z art. 21 ustawy antymonopolowej. Z uprawnień tych SINUS skorzystał i w dniu 18 listopada 1999r. złożył formalny wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego przeciwko firmie ENERGA pod zarzutem stosowania praktyk monopolistycznych polegających na narzucaniu uciążliwych warunków umów, przynoszących narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści.

Jak wynika z uzasadnienia wniosku praktyki te przejawiały się w postaci przyjęcia w latach 1996-1999 – jako podstawy wzajemnych rozliczeń za dostarczoną energię elektryczną – mocy umownej innej niż zamówiona przez firmę SINUS, niezgodnie z zapisami umowy Nr 5065/B22 z dnia 1 stycznia 1993r. Działając z pozycji dominanta rynkowego ENERGA nie uwzględniła bowiem zadeklarowanej pismem z dnia 28 czerwca 1995r. zmiany mocy umownej w 1996r. w miesiącach maj-wrzesień i naliczała ją w wysokości 120kW, a także nie przyjęła tych zmian w latach następnych.

Ponadto SINUS, uzasadniając swoje żądanie, podniósł przeciwko dostawcy energii dodatkowe zarzuty, tj.:

- narzucanie zasad i terminów płatności zaliczek za energię elektryczną na miesiąc następny, jak również naliczanie, od niezapłacenia ich w terminie, odsetek karnych pod groźbą wyłączenia energii elektrycznej,
- nieuwzględnianie, przy zwrotach nienależnie pobranych opłat (w okresie wiosenno-letnim), odsetek ustawowych,
- dokonanie korekty faktur, wystawionych za okres wadliwego działania licznika, potwierdzonego ekspertyzą, bez uzgodnienia ze stroną skarżącą.

Organ antymonopolowy, mając powyższe na względzie, wszczął w dniu 18 listopada 1999r. przeciwko przedsiębiorcy „ENERGA” Gdańska Kompania Energetyczna S.A. w Gdańsku postępowanie administracyjne pod zarzutem nadużywania pozycji dominującej na rynku dostaw energii elektrycznej poprzez nieuwzględnienie okresowej

zmiany mocy zamówionej proponowanej przez odbiorcę oraz niewłaściwe rozliczenie nadwyżek opłat za energię, co może wyczerpywać znamiona zachowania zakazanego z mocy art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 1999r., Nr 52, poz. 547).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczętym postępowaniu administracyjnym skarżona, pismem z dnia 15 grudnia 1999r., powiadomiła Urząd, iż w związku z zaistniałą sytuacją wystawiła w dniach 21 i 22 września 1999r. faktury korekcyjne na moc zgodną z określoną w zamówieniu dokonanym pismem z dnia 28 czerwca 1995r. W ocenie ENERGI *„nie ma podstaw do tego aby w latach 1997, 1998 i 1999 brać pod uwagę zamówienie zgodne z pismem z dnia 28.06.1995 roku. Pismo to wyraźnie wskazuje wielkości mocy oraz termin objęty zamówieniem”*.

Ponadto w odpowiedzi na postawione jej zarzuty ENERGA, wnosząc o ich oddalenie, wskazała następujące okoliczności:

- Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom odbiorców, zgodnie z przepisami zawartymi w art. 70 K.c., uproszczona została procedura zmiany mocy umownej – niewymagająca aneksu do umowy – pozwalająca na szybkie reagowanie na potrzeby klientów. W przypadku Spółki SINUS, która precyzyjnie określiła na piśmie wielkość mocy i czas trwania zmiany ENERGA zastosowała opisaną wyżej procedurę zmiany, nie mogąc natomiast w żaden sposób zinterpretować tego faktu jako zmiana mocy funkcjonująca w latach następnych.
- Rachunki częściowe mają ściśle określony termin płatności przypadający po 5 dniach pobierania energii elektrycznej. Terminy oraz wysokość rachunku częściowego jest określana na fakturze. Twierdzenie, że odbiorca „zmuszany” jest do płacenia ich zaliczkowo na następny miesiąc jest bezpodstawne. Podstawą do wystawienia rachunków częściowych jest § 12 pkt. 4 umowy powołujący się na załącznik Nr 1, którego treść stanowi integralną część umowy. Naliczanie odsetek od przeterminowanych płatności rachunków częściowych, będących formą zaliczki, określone jest w punkcie 4 ww. załącznika. Możliwość w takiej sytuacji naliczania odsetek potwierdza uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1996r. W wypadku gdy dochodzi do nadpłaty z rozliczenia rachunków częściowych ustalonych na dany miesiąc, potrącone są z pierwszych rat rachunku częściowego. Informacja taka zawarta jest na fakturze.
- Pomędzy Spółką SINUS a przedstawicielami ENERGI została dopracowana i ostatecznie przyjęta przez strony treść umowy sprzedaży energii

elektrycznej nie zawierająca takiej formy płatności. Mimo wielokrotnych pisemnych deklaracji chęci zawarcia wynegocjowanej umowy przedkładanych przez skarżoną, ze strony SINUS pozostają one bez odzewu. Wobec powyższego, zdaniem ENERGI, zarzut o łamanie art. 5 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne nie powinien być podnoszony przez SINUS, bowiem ENERGA dołożyła wszelkich starań, aby zawrzeć wynegocjowaną umowę odpowiadającą przepisom zawartym w ustawie, jak i w aktach wykonawczych do niej.

MAJĄC NA WZGLĘDZIE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY ORGAN ANTYMONOPOLOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

W świetle akt sprawy organ antymonopolowy rozpatrzył, czy działania ENERGI można uznać za przejaw stosowania praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej.

Przepis ten stanowi, że za praktyki monopolistyczne uznaje się nadużywanie pozycji dominującej na rynku, charakteryzujące się określonymi poniżej znamionami, które należy interpretować jako przesłanki konieczne zachodzące w warunkach koniunkcji, tj.:

- zajmowanie przez stronę umowy pozycji dominującej na rynku,
- uciążliwy charakter warunków umowy,
- narzucanie tych warunków kontrahentowi,
- osiągnięcie nieuzasadnionych korzyści przez przedsiębiorcę dominującego.

Warunkiem koniecznym zastosowania ustawy antymonopolowej jest ustalenie rynku właściwego w danej sprawie, czyli tzw. rynku relewantnego, gdyż właśnie na nim ujawniają się praktyki monopolistyczne, będące przejawem wykorzystywania i nadużywania siły i władzy rynkowej przedsiębiorcy-dominanta.

Uznać należy, że w przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym jest lokalny rynek dostaw energii elektrycznej, ograniczony terytorialnie do miasta Pruszc Gdański. Na tak określonym rynku skarżony przedsiębiorca zajmuje kwalifikowaną pozycję ryn-

kową określoną art. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej, która daje mu określoną władzę rynkową i – wobec braku jakiegokolwiek konkurencji – również realną, silną przewagę kontraktową nad pozostałymi uczestnikami obrotu; okoliczności te przesądzają o możliwości zastosowania wobec niego przepisów art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu [...].

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem UOKiK oraz Sądu Antymonopolowego za uciążliwy warunek umowy należy uznać każdy warunek oznaczający dla jednej ze stron umowy ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Ustalenia te powinny być dokonywane według kryteriów obiektywnych.

Narzucanie uciążliwych warunków umowy musi mieć charakter przymusowy, wymuszony przez przedsiębiorcę dominującego posiadaną przez niego pozycją rynkową, przy czym kryterium odróżniającym od sytuacji, kiedy mamy do czynienia z dobrowolnymi ustaleniami w granicach swobody umów z art. 353 K.c. stanowi zasada racjonalnego postępowania kontrahenta przedsiębiorcy dominującego (patrz: Gronowski S., Ustawa antymonopolowa. Komentarz, Warszawa 1996, s. 134). Nieuzasadnione korzyści mają z reguły postać nadwyżki finansowej (co nie jest jednoznaczne z opłacalnością gospodarczą) uzyskanej w wyniku zachwiania zasady ekwiwalentności świadczeń w relacjach z kontrahentami, których dominant nie osiągnąłby w warunkach istnienia rynku w pełni konkurencyjnego.

Biorąc pod uwagę określone powyżej przesłanki i wskazania co do ich interpretacji, zarzuty przedstawione przez SINUS wobec dostawcy energii uznać należy za pozbawione podstaw, albowiem nie spełniają one, poza oczywistym – ze względu na rodzaj skarżonego przedsiębiorstwa – zajmowaniem pozycji monopolistycznej na rynku, żadnego z elementów wyczerpujących dyspozycję normy statuującej zarzucaną praktykę monopolistyczną.

W kontekście poczynionych uwag Urząd stwierdza, iż okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie uzasadniają postawienia dostawcy zarzutu naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu [...], w szczególności zaś unormowania jej art. 5 ust. 1 pkt 6. Przemawiają za tym poniższe powody.

W przekonaniu organu antymonopolowego, nie ma podstaw do twierdzenia, że dostawca energii narzucał uciążliwe warunki umowy w zakresie określania mocy zamówionej. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego dostawca respektował prawa odbiorcy (tu: SINUS) do ustalania nie tylko jej wysokości w roku, ale także okresowej jej zmiany w poszczególnych miesiącach. Świadczy o tym uwzględnienie propozycji zawartej w piśmie skarżącej Spółki z dnia 28.06.1995r. Biorąc jednak pod uwagę wyraźnie wyartykułowane oświadczenie woli, które nie budzi żadnych wątpliwości co do intencji jak i zakresu czasowego postulowanych przez SINUSA zmian, przyjąć należy, że odmienna – niż wynikałoby to z umowy – wielkość mocy umownej i jej nierównomierne zamawianie w skali roku dotyczyła jedynie lat 1995-1996 roku, a nie jak tego dowodzi skarżąca Spółka również i lat następnych. Odmienna interpretacja, w ocenie organu antymonopolowego, nie może się ostać, m.in. ze względu na fakt skonkretyzowania przez samego odbiorcę nie tylko zmiany kwestionowanego warunku umowy, ale i doprecyzowania okresu jej obowiązywania, przy czym tak określony przedział czasowy ma charakter obustronnie domknięty.

SINUS, będący podmiotem prawa handlowego, jest profesjonalnie przygotowany do uczestnictwa w obrocie gospodarczym, również i w tym zakresie by samodzielnie zadbać o swoje interesy ekonomiczne, co oznacza m.in., że to on, a nie dostawca energii powinien podejmować decyzje dotyczące wielkości niezbędnego zapotrzebowania na energię i przez to wpływać na poziom ponoszonych przez siebie kosztów. Niezachowanie należytej staranności w tym zakresie nie może skutkować możliwością przerzucenia tego obowiązku - i odpowiedzialności zarazem - na partnerów rynkowych, to jest min. ENERGE, którzy także planują swoje koszty i wielkość sprzedaży w oparciu o bilans mocy wynikający z umów (zamówień) zawieranych z kontrahentami. Z tych też względów brak pisemnej deklaracji firmy SINUS co do zmiany mocy umownej na lata 1997-1999 uznać należy za podtrzymanie warunków umowy na dostawę energii, także w treści określonej jej § 2. Skarżąca Spółka nie dostarczyła ponadto żadnych dowodów na to, że w jakikolwiek sposób, tuż po stwierdzeniu błędu w naliczaniu mocy umownej w miesiącach od maja do września 1996 roku oraz w latach następnych, starała się o zmianę tej wielkości. Z przedstawionego materiału dowodowego wynika, iż pierwsza pisemna interwencja w tej sprawie miała miejsce dopiero 10 maja 1999 roku. Skarżona nie zaprzeczyła zaistniałej pomyłki i na tę okoliczność wystawiła faktury ko-

rekcyjne na moc zgodną z mocą określoną w zamówieniu dokonanym pismem z 28 czerwca 1995r. i w umowie z dnia 1 stycznia 1993r. Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia stosowania przez ENERGE zarzucanej mu praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej poprzez niedotrzymanie warunków umowy i narzucenie wnioskodawcy uciążliwych warunków w zakresie wielkości zamawianej mocy umownej, co mogłoby stanowić dla ENERGI źródło nieuzasadnionych korzyści.

Zarzut dokonania korekty faktur, wystawionych za okres wadliwego działania licznika, potwierdzonego ekspertyzą, bez uzgodnienia ze stroną skarżącą „*kwoty korekty pokrywającej straty wynikające z nienależnie pobranej zapłaty*” nie może być traktowany jako przejaw stosowania praktyki monopolistycznej. W toku trwania postępowania administracyjnego ENERGA wskazała, iż w dniu 19 kwietnia 1999r. wystawiła fakturę korygującą za okres trwania wadliwego pomiaru, tj. od października 1998r. do stycznia 1999r. Korektę mocy obrachunkowej wykonano na podstawie kontroli układu pomiarowego dokonanego przez służby technicznej obsługi klientów z Zakładu Tczew, które stwierdziły nieprawidłowe działanie wskaźnika mocy maksymalnej. Do wyliczeń przyjęto moc obrachunkową na poziomie 80kW, a więc niższym niż wynikałoby z umowy, która to wielkość odpowiada średniej mocy pobranej za okres dziewięciu miesięcy 1998r., czego wnioskodawca nie kwestionuje. Z uwagi na charakter wysuwanych roszczeń, organ antymonopolowy stoi na stanowisku, że w rozpatrywanym zakresie właściwym dla rozstrzygnięcia zaistniałego w tym zakresie sporu jest sąd powszechny.

Nieuwzględnianie, przy zwrotach nienależnie pobranych opłat, odsetek ustawowych Urząd nie może w żaden sposób uznać za przejaw praktyki monopolistycznej, gdyż ENERGA, w przypadku wystawiania faktur regulujących uznających jak i obciążających odbiorcę, nie nalicza odsetek ustawowych. Naliczanie odsetek następuje w przypadku przeterminowanych płatności rachunków częściowych będących formą zaliczki określone jest w punkcie 4 ww. załącznika. Możliwość w takiej sytuacji naliczania odsetek potwierdza uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1996r., która wskazuje, iż zgodnie z art. 481 K.c. „*Dostawca energii elektrycznej może żądać odsetek za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, określonego zaliczkowo za tę energię w rachunku prognostycznym*”. Natomiast w przypadku gdy dochodzi do nadpłaty z rozliczenia rachunków częściowych ustalonych na dany miesiąc, potrącone są z

pierwszych rat rachunku częściowego. Powyższe informacje zawarte są na fakturach wystawianych przez ENERGE.

Urząd stoi na stanowisku, iż zarzut „*zmuszania*” odbiorcy do płacenia uwzględnianych w fakturach zaliczek za energię elektryczną na następny miesiąc oraz narzucanie terminów płatności tych zaliczek i naliczanie, od niezapłacenia ich w terminie, odsetek karnych pod groźbą wyłączenia energii elektrycznej jest nieuzasadniony. Po dokonaniu czynności wyjaśniających Urząd ustalił, iż podstawą do wystawienia rachunków częściowych jest § 12 pkt. 4 zawartej umowy powołujący się na załącznik Nr 1, którego treść stanowi integralną część umowy.

Umowa o dostawę energii elektrycznej, niewątpliwie wzajemna w rozumieniu art. 487 § 2 K.c., zakłada wykonywanie świadczenia przez dostawcę (tu: ENERGE) na rzecz odbiorcy (tu: SINUS) w sposób ciągły; wymóg ten powoduje, iż w stosunkach dwustronnych nie może znaleźć zastosowania jako praktycznie niewykonalna, zasada jednoczesnego spełniania zobowiązań płynących z umów wzajemnych (art. 488 § 1 K.c.). W tej sytuacji brak jest, przynajmniej co do zasady, przesłanek dla kwestionowania dopuszczalności rozliczeń dostaw energii elektrycznej na podstawie systemu faktur rozliczeniowych i częściowych, kwestionowanych przez wnioskodawcę.

Ocena legalności, na gruncie ustawy o przeciwdziałaniu [...], sposobu rozliczania przez dostawcę należności za energię elektryczną wymaga – zgodnie z wyrokiem Sądu Antymonopolowego z dnia 26 marca 1997 r. (sygn. akt XVII Ama 83/96) – całościowej i pogłębionej ewaluacji sytuacji stron, a w szczególności wpływu na tę sytuację okresu objętego rachunkami częściowymi, wielkości tych rachunków i terminu ich płatności. Urząd stanął na stanowisku, iż rzetelna ocena sposobu rozliczeń nie jest możliwa bez uwzględnienia wyniku poprawnego metodologicznie „*rachunku korzyści i strat*” ENERGI i Spółki, wynikających z treści umowy o dostawę energii łączącej strony.

Organ antymonopolowy, biorąc pod uwagę materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy, taki rachunek przeprowadził, opierając się na następujących przesłankach:

- wobec uwarunkowanej technologicznie konieczności wykonywania świadczenia przez dostawcę energii elektrycznej w sposób ciągły i prak-

tycznej niemożności równoczesnego spełnienia zobowiązania wzajemnego przez odbiorcę zachodzi potrzeba stosowania we wzajemnych rozliczeniach reguł uwzględniających tę specyfikę, przy czym każda z dopuszczalnych propozycji będzie niedoskonała, a to m.in. ze względu na prognostyczny charakter wielkości zużycia energii stanowiącego podstawę rachunków częściowych; równocześnie ze zbioru potencjalnych rozwiązań należałoby wykluczyć, jako przynoszący jednostronne korzyści wyłącznie odbiorcy, system, w którym opłaty byłyby – z założenia – ponoszone przez niego ze stałym opóźnieniem, np. miesięcznym, w stosunku do momentu odczytu stanu licznika,

- na skutek ustalania, z powodów wskazanych wyżej, wysokości rachunków częściowych w sposób szacunkowy, zarówno dostawca, jak i odbiorca energii, może w pewnych okresach występować jako kredytodawca wobec drugiej strony; taka sytuacja miała również miejsce w prowadzonym postępowaniu: w wyniku wystawiania przez ENERGE rachunków częściowych, w niektórych podokresach okresu od 24 lutego 1995 do 23 grudnia 1999r. ENERGA *de facto* kredytowała SINUS (tj. wtedy, gdy opłata za rzeczywiste zużycie energii przewyższała wartość prognozowaną), w innych – kredytodawcą stawał się SINUS (tj. wtedy, gdy opłata określona w rachunku częściowym przewyższała opłatę z tytułu rzeczywistego zużycia), wobec czego dla rozstrzygnięcia, czy ENERGA narzucała spółce SINUS uciążliwe warunki umów, niezbędne stało się porównanie łącznej wartości nominalnej „nadpłać” i „niedopłać”.

W poniższej tabelicy przedstawiono zestawienie relacji wysokości rachunków częściowych do wartości zużycia faktycznego za okres od 24 lutego 1995r. do 23 grudnia 1999r.

Tabela 1

MIESIĄC	WYSOKOŚĆ RACHUNKU CZĘŚCIOWEGO (W ZŁ)	WARTOŚĆ FAKTURY VAT (W ZŁ)	RÓŻNICA POMIĘDZY RACHUNKIEM CZĘŚCIOWYM A ZUŻYCIEM (W ZŁ) NADPŁATA (+)/NIEDOPŁATA (-)*
1	2	3	4
marzec 1995			+ 19,83
kwiecień			+ 265,50
maj			+ 1.873,54
czerwiec			+ 2.122,18
lipiec			+ 276,05
sierpień			-
wrzesień			-
październik			-
listopad			-
grudzień			- 2.970,00
styczeń 1996			- 4.441,01
luty			- 2.438,06
marzec			+ 322,38

kwiecień			+ 2.151,66
maj			+ 3.628,97
czerwiec			+ 1.680,05
lipiec			- 178,39
sierpień			- 196,60
wrzesień			- 308,11
październik			- 2.917,50
listopad			- 3.619,62
grudzień			- 1.873,66
styczeń 1997			- 5.092,86
luty			- 1.677,44
marzec			+ 2.585,14
kwiecień			- 418,63
maj			+ 948,66
czerwiec			+ 2.476,71
lipiec			+ 563,08
sierpień			- 463,37
wrzesień			- 603,76
październik			- 1.923,27
listopad			- 4.590,00
grudzień			- 2.570,24
styczeń 1998			- 1.889,99
luty			- 2.719,48
marzec			- 1.301,80
kwiecień			- 28,10
maj			+ 2.894,29
czerwiec			+ 1.945,57
lipiec			- 606,25
sierpień			- 697,84
wrzesień			- 1.094,43
październik			- 6.332,54
listopad			- 5.926,86
grudzień			- 6.530,63
styczeń 1999			- 220,24
luty			- 240,89
marzec			- 1.657,10
kwiecień			+ 421,46
maj			+ 1.524,62
czerwiec			+ 393,11
lipiec			- 296,91
sierpień			- 162,61
wrzesień			- 301,96
październik			- 1.300,81
listopad			- 3.002,61
grudzień			- 3.265,15
		nadpłaty (18+)	+ 32.552,80
		niedopłaty (36-)	- 73.858,72
		Saldo rozliczeń za okres	- 41.305,92
		od 24.02.1995 do 23.12.1999r.	

* różnica między wartością faktury VAT (zużyciem rzeczywistym) a wartością rachunku częściowego (zużyciem prognozowanym), którego termin płatności przypada w dniach 5,10,15,20,25 i ostatniego dnia miesiąca, za który wystawiany jest rachunek częściowy

Mimo, iż zestawienie obejmuje jedynie wartości nominalne kwot „*niedopłaconych*” i „*nadpłaconych*” przez SINUS w okresie od 24 lutego 1995r. do 23 grudnia 1999r., wynika z niego jednoznacznie, która ze stron sporu – na skutek zawarcia umowy kwestionowanej przez SINUS – uzyskała większe korzyści.

W świetle danych zawartych w tablicy 1 należy przyjąć, że to opłaty pobierane od wnioskodawcy, na podstawie rachunków częściowych, były – w 36 przypadkach na 54 analizowanych – niższe od wartości rzeczywiście dostarczonej energii, a łączna wartość „*niedopłat*” Spółki, wynosząca 73.858,72zł, była ponad 2-krotnie wyższa od wartości „*nadpłat*” równej 32.552,80zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, uznać należy, że wnioskodawca nie udowodnił swoich twierdzeń, ani też przesłanek zarzucanej praktyki monopolistycznej przejawiającej się w postaci uciążliwych warunków umowy i faktu ich narzucania, co z kolei skutkuje równocześnie niemożliwością stwierdzenia osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści, które stanowią ekonomiczny skutek warunków umowy.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Podpisał:

Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku

Roman Jarząbek

Pouczenie: Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Gdańsku w terminie dwutygodniowym od doręczenia decyzji.

OTRZYMUJA: